

Referat Fynslands årsmøde 3. februar 2021 (online)

Lokal strategisk kapacitet ved Hanne Tanvig

Hvorfor er temaet vigtigt?

Vi har en situation som vi ikke har haft før, vi har en situation hvor der kan ske meget mere – landsbyerne har fået et meget større rum at bevæge sig i.

Med bredbånd og teleløsninger har vi fået et digitalt instrument, der kan udfordre tid og afstand – det har stor indflydelse på hvordan vi vælger at bosætte os, men betyder også betyder også at det har meget større betydning for erhvervsudvikling. Vi kan drive vores erhverv der hvor vi bor – det kan betyde at der kan ske meget mere i vores landsbyer!

Folks måde at leve på er i forandring – drømmen om storbyleveformen passer mindre og mindre til det vi gerne vil og der er flere der flytter væk og endnu flere ønsker at realisere at lytte ud fra storbyen og hvis det var muligt så gjorde mand det.

Vi har indtil nu været tilgodeset af vores stærke velfærdsstat, der har stået stærk på den decentral udvikling af hele landet. Men det store spørgsmål er om det holder? Den store danske velfærdsstat er under afvikling og glider mere og mere over i en centraliserende velfærdsstat – en masse ting bliver rullet væk, politik, domstole, skole etc.

Hidtil har vi fået at vide at udviklingen skal ske nede fra såkaldt Bottom up, ikke kun i landsbyer men overalt.

Men det er ikke alt hvad der kommer nedefra der er god nok – der skal indgå i en større betydning for at det er godt nok

Man har ikke fokus på, at det handler meget mere om den lokale kapacitet – det handler meget om evner muligheder og hvad I gør ved det og hvad I gerne vil kunne. Det handler om mennesker, hvad vil man gerne vil opnå og gøre sig i stand til at opnå det.

Ofte har vi – landsbyerne fokus på forskellige typer at aktiviteter men der skal mere fokus på hvad I kan, hvilke kompetencer I har tilrådighed – I skal kunne noget mere – i skal blive stærkere selv.

Begreber

Et lokalsamfund har brug for nogle aktiver;

Human kapital - hvad ved folk, hvad er det uddannet til og demografi

Social kapital – det vi har sammen, relationer mellem mennesker

Politisk kapital – evnen til at mobiliserer sig at være organiseret

Men i lokalsamfund er der også fysisk kapital og økonomisk kapital og den skal bruges målrettet.

Vigtigst er dog at fokusere på Human, Social og Politisk kapital det skal vi have meget mere fokus på i landsbyerne.

Det der også er vigtigt er, at alle landsbyerne skal med i det her, før har vi sagt at nogle løber foran, men vi er også nødt til at have de landsbyer med der hænger i bremsen med. Vi har i landsbyerne et kæmpe uforløst potentiale – hele talentmassen skal forløses. Hvis vi som samfund ikke har fokus på dette, kommer vi senere til at stå overfor endnu større udfordringer.

Men ud over at fokusere på landsbyernes egne strategiske kapaciteter er der en dimension mere – det handler om at man også skal se at en landsby ikke er nok i sig selv, landsbyen er en del af en meget større virkelighed. Det er vigtigt at skabe og have relationer til omverden.

Landsbyerne skal evne at indgå i et spil både Bottom up men og Top Down, landsbyerne skal evne at inddrage de store stærke kræfter udefra som vil noget i landsbyen.

I Bottom up tilgangen plejer landsbyerne at arbejde for sig selv med sine egen logikker – vi skal forså

Bottom up og gribe top do – kom ud i verden og trække verden ned til og ind i landsbyen.

Vi skal koble det lokale med det globale.

Landsbyer kan være i forskellige positioner

Der er tre hovedtyper

Forstadium – nærmet ikke noget – ikke noget af betydning – sovende landsby – der kan være flere grunde hertil.

Den modne position -der er de fleste landsbyer. Bottom up - masser af aktiviteter

Veludviklet – der er ikke mange landsbyer der er der – når landsbyerne er i stand til at trække de store ressourcer ned, arbejder med strukturelle forandringer.

Det kommer bare ikke lige fra den ene dag til den anden -det foregår i en længerevarende proces – den grønne landsby har være i gang i mange år – man bliver og bedre hvis man gør noget, hvi ikke så bliver mange hængt af – fjollet ikke at bruge talentmassen der findes i landsbyerne.

Landsbyerne skal have fokus på deres udvikling kapacitet.

Landsbyerne kan opdeles i grønne, gule og røde landsbyer.

I den grønne model har landsbyen organiseret sig mere erhvervsorienteret, man tiltrækker ressourcer udefra man arbejder med strukturelle forandringer

I den gule model har man mange spredte aktiviteter, men få der handler om at udvikle på lokale kapaciteter, man er organiseret i mange foreninger og i lokalråd

I den røde model – sporadiske aktiver – løst organiseret

Hvordan arbejder man med de forskellige kapitaler på de forskellige stadier

Human kapital: rød: foredrag – gul: kurser i landsbyledelse – grøn: erhvervspraktik for studerende og partnerskaber med universitetet.

Social kapital: Rød: Fællesspisning -gul: netværksarrangementer – Grøn: sommerlejr for potentielle tilflyttere

Politisk kapital: Rød: forberedelse af landsbyråd - gul – etablering af samlingsråd, offensiv udviklingsstrategi – grøn: tiltrække strategiske samarbejdspartnere, Erhvervsagtig foreningsstruktur.

De røde skal lære hvad det vil sige at være gul de gule skal lære at være grøn

Det er oplagt at hvis det skal blive til mere en løs snak – så laver man en strategi - hvordan vil vi styrke vores udviklingsstrategi? – vigtig at det ind sammen med kommunale politikker – fornuftig at gå til kommunen evt. bede dem om at lave en timeout i deres arbejde så landsbyen udviklingsønsker kan blive indarbejdet. Det skal ind i jeres eget løbende arbejdsflow. Hvem er i landsbyen der skal arbejde med udvikling

Frygten for udvikling er stor og hvem skal stå for det?

Det er landsbysamfundene selv. De skal kikke på hvor står vi kapacitetsmæssigt? Vi er nødt til at undersøge det. Landsbyerne skal finde ud med sig selv om vi er røde, gule eller grønne og er vi tilfredse med det, eller skal vi rykke? Vi skal kunne erkende og anerkende det selv som landsbyer.

Det fører ikke til en højere erkendelse hvis der kommer nogle udefra.

Hvordan?

En mindre gruppe lægger for den skal repræsentere lokalsamfundet - den skal være kompetent og åben

Inddrage flest mulige i en vekselvirkning – flest mulige med.

En coach kan være vigtig – modvirke hjemmeblindhed, sikre en konsistens proces – de flere lokale er bliver blinde for de potentialer landsbyen rummer - det bliver meget hurtigt gentagelsernes fest.

Viden og validering – en eller form for analyse – mindre undersøgelser, er der noget man har behov for at få opnå viden om, som ikke findes, mere kvalitativt - det kan være studerende eller har landsbyen selv kompetencerne kan det være en workshop hvor landsbyens borgere selv procederer viden.

Formand ■ Gunnar Landtved ■ Lørupvej 7 ■ 5750 Ringe ■ Tlf. 6267 1713 ■ gunnar@landtved.dk

Adm. ■ Jens Peter Jacobsen ■ Tinghøj Allé 2 ■ 5750 Ringe ■ Tlf. 7253 2024 ■ jepja@fmk.dk

Facebook: [Fynsland – Lokalsamfund i Faaborg-Midtfyn Kommune](#)

Hjemmeside: Fynsland.com

Hvor bliver kommune af – kommunen skal holde sig i baggrunden – men genre med på sidelinjer, Tre fæer for en proces

1. Hvor står vi hende – hvor vil vi hen?
2. Hvad er det der skal styrkes, hvor har vi ømme tærer eller er der overhovedet tærer?
3. færdig udviklingsstrategi, øget organisering, forhandling/indarbejdelse i kommunale politikker

Spørgsmål

Helt kort, kan min spørgsmål/kommentar koges ned til; det vel vigtigt, at når man har nogle med de sociale kompetencer til at tiltrække andre, at man i så fald forstår at gøre dette omkring nogle af de store magatrends, som fx bæredygtighed og bæredygtig udvikling er.

hvad skal være drivkraften for landsbyerne for at gå i gang med arbejdet? Det kan være de er tilfredse Det politiske kapital af hele landsbyens befolkning er svært at få på banen. de regner med ildsjælene skal nok ordne det. Hvordan aktiveres de?

Hvordan får dem med fra det røde område, set fra de grønne områder

Hvem siger at landsbyer har interesse i at øge deres potentiale?

Nu lægges en del energi i de gule/grønne landsbyer ved at understøtte den udvikling der er i gang. Tænker du det er den rigtige prioritering?

Nej pointen er, at vi har gemt potentiale i landsbyerne, som kan være til fordel for vores samfund

Det kan også handle om, at ved at vi udvikler vores landsbyer bevarer vi også værdien i vores huse. Vi får merværdi af vores private investeringer ved at løfte kollektivt.

Hvordan vil vi så skulle gribe arbejdet an, i landsbysamfundet, hvis man ikke bliver valgt, men blot melder sig, hvorefter man bidrager med det man kan og indenfor de områder, som man har lyst til. Her oplever vi desværre, at det ofte er Tordenskjolds soldater og ikke den gennemsnitlige borger, selvom vi "hurtigt" kan få ekstra hjælp til uden fra. Vil det her, være nødt til, at arbejde for at genorganisere samfundet, for at få det optimale lokalsamfund?

Tænker du, at man fra regionens side af, bør understøtte kommunen i fremmelse af landsbyerne, eller skal man mere som regionalpolitikere gå ind direkte og arbejde for at fremme landsbyerne, for det er vel egentlig mere kommunernes opgave.

Det bliver jo ikke de røde landsbyer der kommer af sig selv. nogle skal jo skubbe dem i gang

Hvis Kommunen kører efter en Top-Down model uden at lytte, er det jo problematisk at få samarbejdet i gang.

Det handler også om at de gule landsbyer tør at stille spørgsmål til sig selv

Jeg synes det kalder på "kompetenceudvikling" i landsbyerne. Har du erfaringer med det?

Kommune er ikke den eneste medspiller

Det handler om at I skal blive mere levedygtig I skal selv sikre det – det handler ikke om størrelser det handler om kvalitet.

Det handler mere om selvstyring, selv at varetage mange fællesfunktioner – ligner næsten det andelssamfund påtog sig – klar på at overtage kommunale funktioner eks. ældrepleje – det handler om hvad skal vi som landsby skal leve af – mere Erhvervsudvikling

Det handler ikke om landsby og den kommune akse men meget mere om landsbyen og den uendelig omverden – samarbejde med mange andre aktører og typer, de er mange andre steder uden for kommunerne hvor man kan søge samarbejde.

Kommunale Landdistriktspolitikker.

Har overhovedet ikke fokus på landsbyerne som selvstændige aktører og slet ikke at styrke den lokale udviklingskapacitet. Kommunerne ser ikke den lokale udviklings kapacitet - den er fraværende!

Det er relevant – det er ikke landsbysamfundene selv der skal skabe de nye betingelser – der skal skabes råderum- det er hele systemet der skal gentinges – der skal være noget til alle på alle hylder.

Nationalt niveau

Staten skal gentænke en landdistriktspolitik en decentral udviklingspolitik – i mange år har indsatsen været præget af, at det er en frivillig foranstaltning – det skal have myndighedsbehæftelse -der skal være ”skal-opgaver” og ikke ”kan opgaver”

Regionalt niveau

Regionerne kan være med til at sikre fokus og understøtte landsbyerne med rød, gul og grønmodellen gennem kompetenceudvikling. Vi skal have de regionale erhvervshuse meget mere på banen ift. til landsbyerne.

Kommunalt niveau

Give mere rum – I skal skabe noget mere – indsatsen skal styrkes , beredskabet til at understøtte landsbyerne skal opprioriteres, flere ressourcer, infrastruktur skal være parat til at samarbejde hvor det er nødvendigt – mere kompetenceudvikling – inden for alle fagområder i kommunerne har man kvalificeret folk, det skal man også have på landdistriktsområdet – folk der ved noget om at være samskabende med borgerne

Udenfor

Uddannelsesinstitutionerne skal inddrages -kan bidrage med laboratorier, studerende, praktikpladser
Landdistrikternes Fællesråd (lobby)

Landsbyer selv

Åbne sig, samarbejde direkte med systemet, rådgivende udvalg, inviterer dem med kasketterne på med ind i landsbyarbejdet, de skal være aktive parter. I skal lære noget om entreprenørskab og forvaltningsadministration. I skal arbejde med Ideudveskling, etablere udviklingslaboratorier, I skal være innovative

Lægger afstand fra at de skal være fritidsarbejde, mere professionel i tilgangen, etablere nye spændende erhvervsudvalg.

Det handler også om modige politikere, der tør at give landsbyerne fri, men det kræver noget af landsbyerne selv.

Se seriøst og professionelt på spørgsmålene, hvad er det egentlig vi mangler?

Årsmøde

Formandens beretning

Mange godt i gang med landsbyplaner –

Ungdomsskole – sat gang i Campus Faaborg – nedsat et ungeråd -kommunen indstillet som ungdomskommune

Høring på budget 2021

Høring på skolestruktur – oplæg fra Fynsland, gerne lokalrådene med

Budget 2022, 20 til 30 mio. kr. i besparelser – det er ærgerligt at vi skal være en position hvor vi skal trækkes med hinanden, men lads os nu se det er valgår.

Året landsby – Store tillykke – vi kan lære noget af Haastrup.

Legepladser – 1 mio. kr. af til de tre store byer – politisk har man tilkendegivet at 1/3 at tilflytning skal være i landområderne derfor må vi kunne forvente at der afsættes midler af til legepladser i landsbyerne

Legepladser er sat til politisk behandling – det sætter vi stor pris på.

Varmeforsyning – store opmærksomhedspunkt – Fynsland i gang med at nedsætte en gruppe – uvildig rådgivning, vi mærker et pres fra lokalrådene – kommunen har fået et tilbud fra SDU vedr. en analyse af varmekilder i landsbyerne.

Landdistrikternes Fællesråd arbejder med hjælpepakket til forsamlingshuse.

Velkomstbreve er ikke kommet ud i en længere periode - det er ikke i orden – ærgerligt at man ikke fik informeret velkomstambassadørerne – vigtig med lokale velkomster, det er en super oplevelse for tilflyttere at man bliver budt lokalt ind, specielt dem der ikke har børn.

Kommende opgaver

Landsbyplaner, vigtigt at få vores lokale borgere med så bredt ud som muligt, vigtigt at sikre ejerskab

Landsbyanalysen – det er det redskab som vi skal bruge noget mere – 9 fokuspunkter. tematisere emnerne og bruger det sammen med politikkerne på egnsmøderne, hvad er det vi vil – vi har et godt værktøj der spiller godt sammen med Hannes oplæg

Verdensmålene: Delebilordninger, Affaldsplan -det er ikke godt nok, vi skal sortere noget mere,

Biodiversitet, mere skov mere jord ud langs vores vandløb, Nedrivningspuljen, til at forskønne og renoverer gamle bygninger. Hver landsby skal have et klimabarometer, hvordan indvirker arbejdet med udskiftning af varmekilder på landsbyernes samlede Co2-udledning,

Klimafamilier - 4 familier skal arbejde på at reducere CO2 - det gælder vi os til.

Bredbånd – håber I har kræfter en gang til, vi skylder at vi kommer med i puljen igen – håber vi kan trække på jeres kræfter. Vi skal være 1000 procent dækket.

Valg 21

Hvad vil vi med landdistrikterne? – politikerne ud af busken – 2/3 af borgerne bor i landområderne og det aftvinger et behov for nye politiske prioriteringer. Der bør sættes mål og handling. Vi skal søge samskabelse, men det er et område hvor der stadig mangler nogle ”meter”.

Vi har fået en regering der lægger op til at landdistrikterne skal i fokus. forventer der kommer et udspil på hvad vi vil med landdistrikterne – en kommune i udvikling

Tak til samarbejdspartner og Fynsland bestyrelse.

Spørgsmål

De blomsterfrø I benytter kan der indkøbes anderledes således vi sikre den eksisterende biodiversiteten?

Svar. Det vil vi gerne men det koster 10 gang så meget pr kilo frø og det handler også om efterspørgslen fra lodsejere og lokalråd

Beretning godkendt.

Regnskab

Regnskabet godkendt af bestyrelsen, har ikke fået de tilbage fra revision bliver lagt ud på Fynsland hjemmeside. I er velkomne til at rette spørgsmål til regnskab.

lagt ud på hjemmeside

Hovedtræk: Omsætning 100.037 kr. - Administrative omkostninger 101.000 kr. Brug ca. 1000 kr. af kassebeholdning

Regnskab godkendt

Præsentation af den nye bestyrelse

Valgt på egnsmøder som er afholdt umiddelbart inden for årsmødet

Faaborg

Elna Johansen, Niels Peter Ellegaard, Mette Abrahamsen + Jens Bruntse Fynslands repræsentant i Verdensmålsudvalget og Det Grønne råd.

Ringe.

Anne-Grethe Jæger, Gestelev, erstatter Mette H Frederiksen.

Henrik Kildegaard, Gunnar Landtved + Tina Ellesgaard Fynslands repræsentant i ungdomsskolebestyrelsen, valgt for 4 år

Forstadsbåndet

Ole Simonsen, Per Jensen og Yvonne Koch.

Konstituerer os 4. februar, hvor vi også drøfter varmeplaner.

Valg af revisor

Indstilling: BDO Svendborg

BDO Svendborg er valgt som revisor for Fynsland

Indkomne forslag

Ingen indkomne forslag

Evt.

Ros til bestyrelsen – et stort arbejde for at holde liv i lokalrådene og er i god tråd med det som Hanne Tanvig også påpeger – Bottom up og det der kommer ovenfra skal mødes

Skolestruktur snakker man helt løsrevet fra lokalrådene – skolerne betyder rigtig meget i landsbyerne – skoler skal ikke styres centralt – ikke bare køre som siloer, tænk bredt i en sammenhængende politik.

Bo

Bottom up – starten af Fynsland – stiftende generalforsamling på Krarup Skole 2003 – 17 /18 år – imponerende hvad vi har nået – Fynsland er et godt organ– de små samfund får en stemme i debatten - kommunen har en god dialog med Fynsland og lokalrådene – tak for indsatsen.

Vi skal huske at holde liv i Fynsland – energien skal komme fra landsbyerne og lokalrådene – mobilisere vores kapaciteter.

Tak til Tyge Mortensen der var udpeget dirigent til årsmødet